

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ
Институт за социални и синдикални изследвания

CONFEDERATION OF INDEPENDENT TRADE UNIONS IN BULGARIA
Institute for Social and Trade Union Research

ЖИЗНЕНО РАВНИЩЕ И УСЛОВИЯ НА ТРУД
LIVING STANDARDS AND WORKING CONDITIONS

1
2009

Информационен бюлетин
Information Bulletin

The Information Bulletin “Living Standards and working conditions” is published with the kind assistance and financial support of the **Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development**

**Проект 2008/108471 "Здравословни,
безопасни и екологични условия на труд",
България**

Project 2008/108471 Health-safety and environment in the work place

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development with Bulgaria

Информационният бюлетин „Жизнено равнище и условия на труд” се издава с любезното съдействие и финансовата подкрепа на Норвежката програма за сътрудничество с България за икономически растеж и устойчиво развитие

ПРЕДГОВОР

Институтът за социални и синдикални изследвания (ИССИ) при Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) продължава традицията да издава информационен бюлетин „Жизнено равнище и условия на труд”. Първият брой от годишната поредица обхваща деветмесечна информация за 2009 г. и сравнения със съответните месеци на 2006, 2007, 2008 години.

Централно място в изданието заемат собствените изследвания за издръжка на живота (ИЖ), потребителски цени, покупателна способност на отделните видове доходи и т.н. ИЖ се изчислява в края на месеците: март, юни, септември и декември за всяка година като се използва потребителска кошница от 502 позиции. Изданието съдържа и официална информация, публикувана от Националния статистически институт (НСИ), Националния осигурителен институт (НОИ), Национална служба по заетост (НСЗ), Агенцията по заетостта (АЗ) и други. Данните са по показатели на жизненото равнище – общо за икономиката и преди всичко, свързани с ИЖ, заетостта, безработицата, възнаграждения на наети лица, доходите на неработещите, инфлацията. Категорията жизнено равнище и неговите реални измерения се характеризират и с други показатели, като условия на живот, труд и отдих, здравно и социално –битово обслужване и др.

Основната цел на ИССИ е да представи агрегирана информация за реалните изменения в жизненото равнище и условията на труд.

Публикацията е структурирана по следния начин:

1. Основни показатели от икономическата макрорамка;
2. Основни показатели, характеризиращи жизненото равнище;
3. Основни показатели, характеризиращи условията на труд;
4. Приложение. Информационни материали по различни тематики.

INTRODUCTION

The Institute for Social and Trade Union research (ISTUR) at the Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria carries on the tradition of issuing the Information Bulletin Living Standards. The first issue of the 15th annual series comprises nine months information for 2009 and comparisons with the corresponding months of 2006, 2007 and 2008.

Central place in the issue take own calculations of the cost of living (CL), consumer prices, purchasing power of the different types of incomes etc. The cost of living is calculating as for the end of months March, June, September and December of each year on the base of consumer basket comprising 502 positions.

The issue includes also official information provided by National Statistical Institute (NSI), National Social Security Institute (NSSI), National Employment Office (NEO), Employment Agency (EA) and others institutions on living standards indicators – total for the economy and mainly indicators associated with employment and unemployment, CL, remuneration, incomes and inflation. The living standards and their real dimensions are characterized by other indicators as well – working and living conditions, health and social services at work and others.

The main purpose of ISTUR is to present generalized information on real changes of the living standards and working conditions.

The issue is structured as follows:

- I. Basic macroeconomic indicators;
- II. Basic indicators characterizing living standards;
- III. Basic indicators characterizing working conditions;
- IV. Annex: Different thematic information materials.

СЪДЪРЖАНИЕ
TABLE OF CONTENT

ПРЕДГОВОР		FOREWORD
СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ		ABBREVIATIONS
ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА МАКРОРАМКА		MAIN MACROECONOMIC INDICATORS
	1	1
БВП		GROSS DOMESTIC PRODUCT
	1.1	1.1
ДМА И ИНВЕСТИЦИИ		LONG TERM MATERIAL ACTIVE AND INVESTMENTS
	1.2	1.2
ЗАЕТОСТ И БЕЗРАБОТИЦА		EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT
	1.3	1.3
ЦЕНИ И ИНФЛАЦИЯ		PRICES AND INFLATION
	1.4	1.4
ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ, ХАРАКТЕРИЗИРАЩИ ЖИЗНЕНОТО РАВНИЦЕ		MAIN INDICATORS, CHARACTERISED LIVING STANDARDS
	2	2
ИЗДРЪЖКА НА ЖИВОТА		COST OF LIVING
	2.1	2.1
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА		INCOMES, EXPENDITURES AND CONSUMTION OF HOUSEHOLDS
	2.2	2.2
РАБОТНА ЗАПЛАТА		WAGE
	2.3	2.3
УСЛОВИЯ НА ТРУДА		WORKING CONDITIONS
	3	3
СТАТУС И ОСИГУРЕНОСТ НА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА		STATUS OF ENSURED PERSONS
	3.1	3.1
ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННО КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ		USING OF THE INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY
	3.2	3.2
УЧЕНИЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ		LIFELONG LEARNING
	3.3	3.3
ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ		LABOUR ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL ILLNESS
	3.4	3.4

СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ ABRIVEATURES

БВП	Брутен вътрешен продукт	GDP	Gross Domestic Product
БДС	Брутна добавена стойност	GVA	Gross value added
БНБ	Българска народна банка	BNB	Bulgarian national bank
г.	година		year
ДМА	Дълготрайни материални активи	LTM A	Long term material active
в т. ч	в това число		including
ЖР	Жизнено равнище	LS	Living standard
предш.	предшестваща		preceding
СРЗ	Средна работна заплата	AW	Average wage
съотв.	съответна		corresponding
Щ.Д	Щатски долар	USD	
ИПЦ	Индекс на потребителски цени	ICP	Index of consumption prices
ХИПЦ	Хармонизиран индекс на потребителските цени	CICP	Harmonized index of consumer prices
УЦЖ	Учение през целия живот	LLL	Lifelong learning
ИНТ	Информационно комуникационни технологии	ICT	Information and communication technology

1. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА МАКРОРАМКА

През първите девет месеца на 2009 г. икономиката на страната навлезе в рецесия, след като през последното тримесечие на предходната година се проявиха първите индикации за това – спад в поръчките и производството, намаление на потреблението, ограничен достъп до кредитиране, освобождаване на работна сила и повишаване на безработицата.

През последните три години икономиката на страната постигна забележителен ръст от над 6%. В същото време обаче се наблюдаваха твърде добре очертани признаци за „прегряване” на българската икономиката:

- бруто капиталобразуването се увеличава с близо два пъти по-високи темпове от растежа на БВП, при това с инвестициите се финансира главно строителството на обекти, които нямат производствено предназначение;
- нарастването на запасите е четири пъти по-интензивно от растежа на БВП и предполага структурни дисбаланси, а нереализираната продукция е едно от най-преките доказателства за нарушени връзки между производителите и тяхната прекалена кредитна задлъжнялост;
- търговският баланс увеличава стойностите на негативното си салдо, а това води до нестабилен платежен баланс, който силно зависи от чуждестранни инвестиции и парични преводи от чужбина;
- повишаващата се инфлация постави някои от производителите на неконкурентни позиции и ги изправи пред необходимостта от спешно технологично обновление.

Всички горепосочени факти свидетелстват за слаби вътрешни фактори на икономическия растеж в България и дисбаланси на „прегриваща икономика”. Допълнително този широк спектър от вътрешни проблеми се комбинира с влиянието на външната финансова криза и предизвика дълбоката рецесия, в която изпадна българската икономика. Това се вижда от нарастващия спад по тримесечия на 2009 г., който най-вероятно средногодишно ще надхвърли минус 6%. Най-силно бе засегнат индустриалният сектор, който реализира три последователни спада по тримесечия от съответно минус 12.4, минус 7.2 и минус 10%. След като единствено секторът на услугите поддържаше положителни (макар и намаляващи) темпове, и той се срина с минус 5.7% през третото тримесечие на 2009 г. Единствено добрата селскостопанска реколта, реализирана през третото тримесечие, донякъде омекоти спада в общото равнище на БВП.

През последните три години се наложи благоприятна тенденция на повишаване заетостта на населението. Коефициентът на заетост (15-64 г.) от 58.6% през 2006 г. достигна 64% през 2008 г., но въпреки това остана под

средноевропейското равнище от 65.9% и далеч от Лисабонската цел 70%. Активните мерки и добрата конюнктура на пазара на труда през този период допринесоха за увеличаване на заетостта. Появи се обаче нов структурен проблем. Субсидираната заетост вкара в индустрията и услугите нискоквалифицирана работна сила, която не може да осигури в адекватна степен висока производителност на труда. В същото време постоянното нарастване на производството и икономическият растеж доведоха до остър недостиг на квалифицирана работна сила. В съчетание с демографския проблем и засилената миграция на работна сила към други европейски страни се стигна до момент, когато правителството и работодателите бяха единодушни в необходимостта от внасянето на работна сила. Този процес обаче значително се забави поради необходимостта от законодателни промени, а впоследствие, с настъпването на кризата, потребностите от вносна работна ръка бяха „охладени”. На няколко вълни бяха освободени десетки хиляди наети лица, като работодателите съкращаваха първо неквалифицираната работна сила. Вследствие на това през второ тримесечие на 2009 г. наетите лица са със 68,8 хиляди по-малко спрямо аналогичния период на предходната година, като най-значително е намалението в промишлеността и в строителството.

С навлизането на икономиката на страната в рецесия са налице и първите симптоми за влошаване качествените параметри на безработицата. Засега няма ясно изразени тенденции за джендър различия. Плавно започва обаче да се покачва младежката безработица. Особено затруднени да си намерят работа са младите хора, които излизат без никакъв стаж на пазара на труда – от средното или от висшето образование.

Около 58% от регистрираните безработни са без квалификация, като преобладаващата част от тях са и с ниска образователна степен – с основно и по-ниско образование. Тревожно е, че над 38% от тези безработни без квалификация и с ниско образование са на възраст над 50 г. Този тип безработни кумулират няколко неравностойни положения на пазара на труда и шансовете да си намерят работа са минимални.

Бързо нараства и броят на обезкуражените лица. Техният брой достигна 171 хил. през деветмесечието на 2009 г., което е с около 20 хил. повече в сравнение с аналогичния период на предходната година. Това означава, че извън регистрираната безработица е налице огромен и повишаващ своите размери контингент лица, които са извън икономическата активност и които се нуждаят от спешни мерки за придобиването на конкурентни умения и излизането на вторичния и първичен пазара на труда.

В макроикономически план е налице рязък спад в инвестиционната активност, като продължава тенденцията на намаляване на преките чуждестранни

инвестиции в страната, очертала се още в предкризисната 2008 г. като следствие от световната икономическа и финансова криза.

Спадът в производството и потреблението доведоха до ясно изразена тенденция към задържане и намаляване цените на основни хранителни стоки, както и към снижаване темпа на инфлация като цяло, която в определени месеци на 2009 г. премина в дефлация. Тези промени подхраниха надеждите на правителството, че България ще успее да покрие всички критерии от Маастрихт и да кандидатства за влизане в еврозоната – което впрочем се изтъква като основна цел в средносрочен план.

1. MAIN MACROECONOMIC INDICATORS

In the first nine months of 2009 the economy of the country entered into recession, following the first signs of it in the last quarter of 2008 – decrease in the orders and production, decrease in consumption, limited access to crediting, dismissal of labour force and increase of unemployment.

In the last three years the economy of the country reached remarkable growth of over 6%. At the same time definite signs of “overheating” of the Bulgarian economy became visible:

- the gross capital formation increased with nearly twice higher rates of the growth of GDP, taking into account the fact that mainly the construction of non production sights has been financed by investments;
- the growth of reserves is four times more intensive than the growth of the GDP and involves structural disbalances and one of the most direct evidences for the broken links between the producers and their excessive credit indebt is the unrealized production;
- the trade balance increases the rates of the negative saldo and this results in a an unstable pay balance depending strongly on the foreign investments and money transfers from abroad;
- the increasing inflation made some of the producers uncompetitive and caused them to face the necessity of urgent technological renovation.

All facts mentioned above are evidences of weak inner factors of the economic growth in Bulgaria and disbalances of the “overheated economy”. This wide spectrum of inner problems is combined additionally with the influence of the outer financial crisis and caused the deep recession of the Bulgarian economy. This is evident from the increasing drop in the 3 quarters of 2009, which most probably will be over minus 6% as an average annual figure. The utmost impact was upon the industrial sector characterized by three consequent drops in the three quarters of the

year – minus 12.4%, minus 7.2 % and minus 10% respectively. The services sector was the only one maintaining positive (though decreasing) rates but in the third quarter of 2009 it also collapsed. The rich harvest realized by agriculture partially softened the drop in the general level of the GDP.

In the last three years a favourable trend regarding the increase of the employment was prevailing. The employment coefficient (15-64 years old) from 58.6% in 2006 reached 64% in 2008 but nevertheless remained under the average European level of 65.9% and far from the Lisbon objective of 70%. The active measures and the favourable conditions at the labour market during that period contributed for the increase of employment. A new structural problem appeared. The subsidized employment brought into the industry and services sectors low qualified work force which was not able to provide adequate level of high productivity. Meanwhile the constant increase of production and the economic growth caused a serious shortage of qualified labour force. This shortage combined with the demographic problems and the intensive migration of the labour force to other EU countries made government and employers aware of the necessity of importing labour force. This process was considerably slowed down due to the necessity of legislative changes and later on after the beginning of the crisis the necessity of imported labour force was reconsidered. Thousands of employed were dismissed at several waves and the employers dismissed first the non-qualified workers. Consequently in the second quarter of 2009 the employed people were with 68, 8 thousands less compared to the same quarter from the previous year, the most considerable is the decrease in the industry and construction.

With the beginning of the recession of the economy in the country we faced the first signs for the worsening of the quality parameters of the employment. Till now there was no clearly marked trend of gender differences. But the youth unemployment begins to increase slowly. The most difficulty when looking for a job face the young people who enter the labour market without any experience straight from school or university.

About 58% from the registered unemployed have no qualification and the predominant part have very low educational level – they have graduated only primary school or even lower level. Alarmingly over 38% of those unqualified and low educated unemployed are aged above 50. Those type of unemployed cumulate several unequal situations at the labour market and their chances of finding work are very limited.

The number of the discouraged people is also increasing. It reached 171 thousands in the first nine months of 2009, which are 20 thousands more compared to the same period of the previous year. This means that outside the registered unemployment we find out a huge and increasing contingent of people who are outside the economic

activity and who need urgent measures for the adoption of competitive skills and entrance on the labour market.

In the macroeconomic context we find out an abrupt drop in the investment activity and the tendency for decrease of the direct foreign investments in the country continues – it was marked even during the pre-crisis 2008 as a consequence from the world economic and financial crisis.

The drop in the production and consumption led to a clearly marked trend of keeping and reducing the prices of main food products and to a decrease of the pace of inflation as a whole which in certain months of 2009 changed to deflation. Those changes fed the hopes of the government that Bulgaria will succeed to cover all the criteria from Maastricht and to apply for entering the euro zone – which is pointed out as one of the main short term objectives of the country.

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ , КОМПЕНСАЦИЯ НА НАЕТИТЕ ЛИЦА И ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ТРУДА
Gross domestic product, compensation of employees and labour productivity

	2006	2007 ¹	2008 ¹	2009 ¹	
По цени на съотв. г., млн. лв.					
According the prices in the corresponding year in million levs					
Брутен вътрешен продукт	49361	56520	66728	48061	Gross domestic product
Брутна добавена стойност	40350	46401	54851	40240	Gross value added
БВП по компоненти:					GDP by components:
Аграрен сектор	3444	2898	4001	2822	Agriculture
Индустрия	12473	14985	16752	12123	Industry
Услуги	24433	28518	34098	25295	Services
Компенсация на наетите лица	15968	19524	24136		Compensations of employed
БВП по компоненти:					GDP by components:
Крайно потребление	42964	48209	56343	38334	Final consumption
Бруто образуване на осн. капитал	12805	16832	25586	12813	Generation of the main capital
Външнотърговско салдо	-9270	12487	15200	-3600	Internal balance of trade
Левове					
BGN					
БВП на човек от населението					GDP per capita
- левове	6411	7379	8753		BGN
- евро	3278	3753	4454		EURO
- щ. д.	4111	5162	6548		USD
БВП на заето лице	13666	15218	17397		GDP per employed
БВП на един отработен човекочас	8,3	9,2	10,5		GDP of one worked hour
Индекси, предш. г. = 100					
Index, preceding year = 100					
Брутен вътрешен продукт	106,3	106,2	106,0	95,2	Gross domestic product
Брутна добавена стойност	106,6	106,3	106,1	96,2	Gross value added
Аграрен сектор	99,0	70,2	124,6	99,0	Agriculture
Индустрия	107,8	114,0	103,0	90,2	Industry
Услуги	107,1	107,9	105,9	99,0	Services
БВП по компоненти:					GDP by components:
Крайно потребление	107,3	104,9	103,9	99,4	Final consumption
Бруто образуване на осн. капитал	114,7	121,7	120,4	81,9	Generation of the main capital
БВП на човек от населението	106,8	106,7	106,0		GDP per capita
БВП на заето лице	103,9	104,3	103,4		GDP per employed
БВП на един отработен човекочас	104,2	103,9	103,5		GDP of one worked hour

Източник: НСИ

¹ Предварителни данни. За 2009 г. - деветмесечие, експресни оценки

Source: NSI

¹ Preliminary data. For nine months of 2009, flash estimates

1.2 ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ И ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ
Tangible fixed assets and direct foreign investments
РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ПО ВИДОВЕ
Expenditure on acquisition tangible fixed assets

(Млн. лева)
(Million Levs)

	2006	2007	2008	
Общо	17742,9	27446,6	28823,8	Total
Земя	2287,3	5345,5	2403,1	Land
Сгради, строителни съоръжения и конструкции	7046,9	10256,4	13391,6	Buildings and construction equipment
Машини, оборудване и транспортни средства	7556,2	10508,3	11827,4	Machines, equipment and means of transport
в т. ч. вносни	2814,3	3737,8	5768,8	of which: imported
Други разходи	852,5	1336,4	1201,7	Other expenditure

Източник: НСИ

Source: NSI

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ
Foreign direct investments by economic activity

(Млн. евро)
(Million Euro)

	2006	2007 ¹	2008 ¹	
Общо	6158,4	8487,9	6163	Total
Аграрен сектор	27,8	75,2	51,6	Agriculture
Индустрия	1939,5	2041,4	1459,7	Industry
Услуги	4191,1	6371,3	4651,7	Services

Източник: БНБ

Source: BNB

¹ Предварителни данни.

Preliminary data.

1.3 ЗАЕТОСТ И БЕЗРАБОТИЦА
1.3 Employment and unemployment

ЗАЕТИ ЛИЦА 15+ ПО ПОЛ, ВЪЗРАСТ, СТАТУС НА ЗАЕТОСТ, СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ И
ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ

Employed 15+ by sex, age, employment status, level of education and economic activities

(Средногодишен брой)
(Average annual number)

	2006			2007			2008			2009 ¹			
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	
	total	male	female	total	male	female	total	male	female	total	male	female	
Заети лица, хиляди													
Employed, thousands													
Общо	3110	1653	1457	3253	1732	1521	3361	1793	1568	3281	1746	1535	Total
Групи по възраст													Groups by age
15-24	241	133	108	250	141	109	263	150	113				15-24
25-34	725	398	327	731	403	328	737	412	326				25-34
35-44	890	458	432	949	489	450	966	501	465				35-44
45-54	834	415	418	866	433	433	887	439	448				45-54
55-64	384	222	162	414	235	179	453	253	200				55-64
65 и повече	38	27	11	44	31	13	55	37	17				65 and more
По статус на заетост													By professional status
Работодатели	123	90	33	132	96	36	123	87	36	122			Employers
Самостоятелно заети лица, без наети	246	158	87	234	152	82	260	165	95	250			Own-account workers without employees
Наети	2702	1391	1311	2849	1471	1378	2944	1530	1414	2872	1486	1386	Employees
Неплатени семейни работници	39	13	26	38	13	25	34	10	24	36			Unpaid family workers
По степен на образование													By level of education
Висше	793	322	471	829	341	488	857	357	490				Higher
Средно	1809	1024	785	1952	1113	839	2003	1140	862				Upper secondary
Основно	458	277	181	420	248	172	435	257	178				Secondary
Начално и по-ниско	50	30	20	52	29	23	66	39	27				Lower secondary, primary and primary unfinished
По икономически сектори													Economic activity groupings
Аграрен сектор	252	163	89	245	159	86	251	160	91	235			Agriculture
Индустрия	1072	663	409	1155	721	434	1224	774	450	1164			Industry
Услуги	1786	827	959	1853	1852	1001	1885	858	1027	1881			Services
Коефициент на заетост - %													
Employment coefficient - %													
Заети лица - общо	46,7	51,8	42,0	49,0	54,4	44,0	50,8	56,5	45,5				Employed - total
Групи по възраст													By age
15-24	23,2	25,4	21,0	24,5	27,1	21,8	26,3	29,3	23,1				15-24
25-34	72,3	78,4	66,0	76,2	81,9	70,2	78,2	84,1	71,7				25-34
35-44	79,6	81,3	77,8	82,8	85,1	80,6	84,6	87,3	81,8				35-44
45-54	74,8	75,9	73,7	78,4	80,4	76,6	80,6	82,5	78,8				45-54
55-64	39,6	49,5	31,1	42,6	51,8	34,5	46,1	55,8	37,7				55-64
65 и повече	2,7	4,5	1,4	3,0	5,1	1,5	3,8	6,1	2,1				65 and more
По степен на образование													By level of education
Висше	70,4	70,6	70,3	72,6	72,9	72,3	73,8	75,0	72,9				Higher
Средно	61,1	66,6	55,2	63,0	69,3	56,3	64,4	70,7	57,7				Upper secondary
Основно	23,0	28,2	18,0	22,4	27,1	17,9	23,7	28,8	19,0				Secondary
Начално и по-ниско	8,6	13,5	5,7	9,9	15,1	6,9	12,8	20,0	8,5				Lower secondary, primary and primary unfinished

Източник: НСИ, Наблюдение за заетост и безработица

¹ Деветмесечие

Source: NSI, Employment and unemployment observance
Nine months

БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА ПО ПОЛ, ВЪЗРАСТ, И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА БЕЗРАБОТИЦАТА

Unemployed by sex, age and duration of unemployment

	2006			2007			2008			2009 ¹				
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени		
	total	male	female	total	male	female	total	male	female	total	male	female		
Хиляди / Thousands														
Безработни лица	306	157	149	240	121	119	200	104	96	235	127	108	Unemployed	
Групи по възраст													Groups by age	
15-24	58	31	27	45	24	21	38	24	14	48			15-24	
25-34	74	38	36	52	28	24	44	26	17				25-34	
35-44	72	36	36	58	28	30	43	20	24				35-44	
45-54	68	33	35	54	24	30	46	21	25				45-54	
55 и повече	34	19	25	31	17	14	28	14	14				55 and more	
По степен на образование													By level of education	
- висше	33	13	20	21	9	12	20	7	13				- Higher	
- средно	150	79	71	119	63	56	95	52	43				- Upper secondary including acquired qualification	
в т. ч. придобита професионална квалификация	103			80			62						- Lower secondary, primary and primary unfinished	
- основно и по-ниско	123	65	58	100	49	51	85	45	40				Duration of unemployment	
Продължителност на безработицата													Persons out of labour force by reason of inactivity - discourage to find job	
до 5 месеца	92,3	49,2	43,1	63	34	29	67	36	31				under 5 months	
6-11 месеца	42,7	20,9	21,8	35	18	17	30	16	14				6-11 months	
12-23 месеца	47,2	22,1	25,1	38	23	15	32	18	15				12-23 months	
2 и повече години	124	64,3	59,2	104	50	54	71	35	37				2 years and over	
Лица извън работна сила по причина за неактивност - обезкураженост за намиране на работа	271	142	129	205	108	97	152	77	75	171				
Коефициент на безработица - %														
Unemployment coefficient - %														
Общо	9	8,7	9,3	6,9	6,5	7,3	5,6	5,5	5,8	6,7	6,8	6,5	Total	
Групи по възраст													Groups by age	
15-24	19,5	18,6	20,3	15,1	14,5	15,9	12,7	13,7	11,4	16,5	16,9	15,9	15-24	
25-34	9,2	8,7	10	6,7	6,6	6,8	5,7	5,9	5,4				25-34	
35-44	7,5	7,2	7,8	5,7	5,4	6,1	4,3	3,8	4,9				35-44	
45-54	7,6	7,5	7,7	5,9	5,2	6,6	4,9	4,6	5,4				45-54	
55 и повече	7,6	7,5	8,3	6,4	6,0	7,1	5,2	4,6	6,0				55 and more	

Източник: НСИ, Наблюдение за заетост и безработица

¹ Деветмесечие

РЕГИСТРИРАНИ БЕЗРАБОТНИ ПО ПОЛ, ВЪЗРАСТ, ПРОФЕСИОНАЛЕН СТАТУС НА ЗАЕТОСТ И СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

Registered unemployed by sex, age, professional status and level of education

	2006			2007			2008			2009 ¹			
	total	male	female	total	male	female	total	male	female	total	male	female	
	Хиляди / Thousands												
Общо	356	151	205	287	116	171	234	88	146	298	128	170	Total
Групи по възраст													Groups by age
до 24	43	19	24	29	12	17	20	8	12	26	12	14	15-24
25-29	39	15	24	28	10	18	22	8	14	28	11	17	25-34
30-44	120	49	71	92	36	56	71	25	46	95	40	55	35-44
45-49	44	18	26	35	14	21	28	10	18	36	15	21	45-49
50-54	49	19	30	42	16	26	35	12	23	43	18	25	50-54
55 и повече	61	31	30	61	28	33	58	15	33	70	32	38	55 and more
По професионален статус													By professional status
- с работ.специалност	69	34	35	53	25	28	45	20	25	65	34	31	- with professional speciality
- специалисти	56	21	35	45	17	28	42	15	27	60	24	36	- specialists
- без квалификация	231	96	35	189	74	115	147	53	94	172	69	103	- without qualification
По степен на образование													By level of education
- висше	23	7	16	18	6	12	18	5	13	27	9	18	- Higher
- средно специално и професионално	89	41	48	70	31	39	61	25	35	88	43	45	- Upper secondary
- средно общо	28	7	21	22	5	17	19	4	15	27	8	19	- Secondary
- основно и по-ниско	216	96	120	177	14	103	136	53	83	156	68	88	- Lower secondary, primary and primary unfinished
Коефициент на безработица - %													
Unemployment coefficient - %													
Общо	9,6			7,8			6,3			8,0			Total

Източник: Агенция по заетост към МТСП

¹ 30 септември

Source: NSI, Employment Agency of MLSP
30 sept.

1.4 ЦЕНИ И ИНФЛАЦИЯ
1.4 Prices and inflation

СРЕДНИ ЦЕНИ НА ОСНОВНИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ СТОКИ

Average prices of main commodities for the population

(Левове) (BGN)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Бял хряб от брашно тип 500 - кг	0,86	1,16	1,41	1,21	Bread from flour "type 500" - kg
Ориз - кг	1,23	1,52	2,45	2,88	Rice - kg
Разфасовано свинско месо (бут) - кг	7,39	7,12	8,05	7,99	Pork cutlet (leg of pork) - kg
Телешко месо с кости - кг	5,66	6,11	6,86	7,57	Veal with bones - kg
Пиле - кг	3,18	3,98	4,59	4,29	Chicken - kg
Слънчогледово олио - л	1,85	2,40	3,57	2,24	Sunflower oil - litre
Краве масло - 125 г	0,77	0,85	1,02	1,08	Butter - 125 g
Кокоши яйца - бр.	0,15	0,20	0,22	0,23	Hen eggs - number
Прясно мляко - л	1,16	1,30	1,50	1,59	Milk - l
Кисело краве мляко - 450 г	0,61	0,70	0,71	0,73	Youghurt - 450 g
Краве сирене - кг	3,81	4,81	5,52	5,16	Cow's milk cheese - kg
Кашкавал (от краве мляко) - кг	7,71	9,15	10,85	10,64	Yellow cheese (from cow milk) - kg
Захар (кристал) - кг	1,52	1,71	1,71	1,62	Sugar - kg
Домати 1 - кг	1,85	1,86	1,73	1,06	Tomatoes - kg
Късни есенни картофи - кг	0,64	0,76	0,68	0,87	Autumn potatoes - kg
Ябълки -кг	1,58	1,70	2,05	1,74	Apples - kg
Кока-кола - 1.5 л	1,43	1,48	2,07	1,98	Cocacola - 1,5 l
Бира (обикновена) - 0.5 л	0,51	0,58	0,78	0,86	Beer, non stabilized - 500 ml
Цигари с филтър - пакет	1,81	1,76	1,66	2,89	Filter cigarettes - packet
Двукамерен компресорен хладилник - 270-330 л	620,00	655,62	645,77	650,85	Household refrigerator - 270 - 330 l
Електрическа готварска печка с 4 плочи	406,19	420,25	444,31	451,19	Electric cooker with 4 hot-plates
Автоматична електрическа пералня за 4.5-5 кг	501,16	519,85	518,20	545,09	Household automatic electric washing machine - 4,5-5 kg
Бензин А-95Г, безоловен - л	1,75	1,89	2,14	1,92	Gasoline A-95H - litre
Билет за бърз влак II класа за 170 км	6,70	7,05	8,65	9,00	Ticket for fast train II class for 170 km
Билет за градски пътнически транспорт	0,51	0,54	0,69	0,75	Ticket for urban transport
Електроенергия	0,14	0,14	0,15	0,175 ²	Electricity
Питейна вода за 1 куб.м	1,07	1,19	1,34	1,49	Drinking water - 1 cubic m

Източник: НСИ

Source: NSI

¹ 30 септ.

30 Sept.

²) дневна, а нощна 0,114 лв.

ПОКУПАТЕЛНА СПОСОБНОСТ

(Количество стоки, които могат да се купят със СРЗ)

Purchasing power

(Number of commodities that could be by with average wage)

(Левове) (BGN)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Бял хряб от брашно тип 500 - кг	418,6	371,6	371,6	490,9	Bread from flour "type 500" - kg
Ориз - кг	292,7	283,6	213,9	206,3	Rice - kg
Разфасовано свинско месо (бут) - кг	48,7	60,5	65,1	74,3	Pork cutlet (leg of pork) - kg
Телешко месо с кости - кг	63,6	70,5	76,4	78,5	Veal with bones - kg
Пиле - кг	113,2	108,3	114,2	138,5	Chicken - kg
Слънчогледово олио - л	139,5	107,5	146,8	265,2	Sunflower oil - litre
Краве масло - 125 г	467,5	507,1	513,7	550,0	Butter - 125 g
Кокоши яйца - бр.	2400,0	2155,0	2381,8	2582,6	Hen eggs - number
Прясно мляко - л	310,3	331,5	349,3	373,6	Milk - l
Кисело краве мляко - 450 г	590,2	615,7	738,0	813,7	Youghurt - 450 g
Краве сирене - кг	94,5	89,6	94,9	115,1	Cow's milk cheese - kg
Кашкавал (от краве мляко) - кг	46,7	47,1	48,3	55,8	Yellow cheese (from cow milk) - kg
Захар (кристал) - кг	236,8	252,0	306,4	366,7	Sugar - kg
Домати 1 - кг	194,6	231,7	302,9	560,4	Tomatoes - kg
Късни есенни картофи - кг	562,5	567,1	770,6	682,8	Autumn potatoes - kg
Ябълки -кг	227,8	253,5	255,6	341,4	Apples - kg
Кока-кола - 1.5 л	251,7	291,2	253,1	300,0	Cocacola - 1,5 l
Бира (обикновена) - 0.5 л	705,9	743,1	671,8	690,7	Beer, non stabilized - 500 ml
Цигари с филтър - пакет	198,9	244,9	315,7	205,5	Filter cigarettes - packet
Двукамерен компресорен хладилник - 270-330 л	0,6	0,7	0,8	0,9	Household refrigerator - 270 - 330 l
Електрическа готварска печка с 4 плочи	0,9	1,0	1,2	1,3	Electric cooker with 4 hot-plates
Автоматична електрическа пералня за 4.5-5 кг	0,7	0,8	1,0	1,1	Household automatic electric washing machine - 4,5-5 kg
Бензин А-95Г, безоловен - л	205,7	228,0	244,9	309,4	Gasoline A-95H - litre
Билет за бърз влак II класа за 170 км	53,7	61,1	60,6	66,0	Ticket for fast train II class for 170 km
Билет за градски пътнически транспорт	705,9	798,1	759,4	792,0	Ticket for urban transport
Електроенергия	2666,7	3169,1	3493,3	3302,9	Electricity

Източник: Изчисления на ИССИ

Source: Calculations of ISTUR

¹ 30 септ.

30 Sept.

СРЕДНОГОДИШНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ

Average annual consumer price index number

(2005 = 100)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
ИПЦ	107,3	116,7	130,6	135,4	IPP
ХИПЦ	107,4	115,5	129,4	136,4	CHIPP

Източник: НСИ

Source: NSI

¹ Деветмесечие

Nine months

СРЕДНОГОДИШНИ ХАРМОНИЗИРАНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ПО ОСНОВНИ ГРУПИ СТОКИ

(Средногодишна инфлация - %)

Average annual charmonised consumer price index number by main commodity group

(Average annual inflation - %)

(Предшестващата година = 100)

(Preceding year = 100)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
ОБЩО	7,4	7,6	12,0	5,4	TOTAL
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	5,8	13,5	16,2	6,5	Food and non alcoholic beverages
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54,7	0,8	10,8	13,3	Alcoholic beverages, tobacco
Жилища (наеми, текущ ремонт, вода, електроенергия и газ)	4,6	5,4	10,8	6,0	Housing (rent, repair, water, electricity and gas)
Жилищно обзавеждане	1,7	4,2	5,2	4,0	Furnishing
Облекло и обувки	3,8	7,0	10,5	6,4	Clothing and footwear
Здравеопазване	5,9	4,5	6,7	8,4	Healthcare
Образование	7,0	7,3	13,6	15,0	Education
Транспорт	6,7	6,5	15,0	0,7	Transport
Съобщения	1,8	-0,1	-1,7	-4,0	Communications
Ресторанти и хотели	8,5	11,8	17,2	10,6	Restaurants and hotels
Разнообразни стоки и услуги	4,0	10,4	11,8	6,6	Miscellaneous goods and services

Източник: НСИ

Source: NSI

¹ Деветмесечие

Nine months

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ, ХАРАКТЕРИЗИРАЩИ ЖИЗНЕНОТО РАВНИЩЕ

След като издръжката на живот на българските домакинства през последните три години нарастваше с високи темпове (между 9 и 14%), от началото на 2009 г. този ръст бе значително забавен. Средно за деветте месеца на настоящата година издръжката на живот се е повишила само с 4.5% спрямо аналогичния период на 2008 г. Това се дължи най-вече на изразената тенденция на задържане цените на основните хранителни стоки (ръст от едва 3.9%), докато общо нехранителните стоки и услуги са поскъпнали средно с 5.1%. Върху поскъпването на живота влияят най-вече т.нар. акцизни стоки, жилищните разходи, енергията и групата стоки и услуги, включени в „Образование и свободно време”. За деветмесечието на 2009 г. цените на алкохолните напитки са се повишили с 8.2%, на цигарите – с 20.1%, а разходите за поддържане на жилището, за осветление, отопление, за образование са нараснали средно между 6 и 10%.

През последните три години издръжката на живот на бедните домакинства нараства с по-ниски темпове от тази на средното четиричленно домакинство. Особено изразена е тази тенденция от началото на 2009 г. – поскъпването на живота за бедните е едва с 2.9%. Това се дължи на факта, че като цяло през анализирания период, а и в месеците на проявление на кризата, поскъпват предимствено стоки и услуги, които не са характерни за потребителския модел на бедните домакинства – акцизни стоки, луксозно потребление, ползване на образователни и др. услуги.

От началото на тази година се наблюдава сравнително устойчива тенденция на нарастване на общия доход. Средният номинален ръст на общия доход на 1 ч. от домакинство е над 6% в сравнение с аналогичния период на предходната година. Въпреки този темп на нарастване, в структурата на доходите на домакинствата настъпват някои негативни изменения. През последните месеци спада относителният дял на доходите от работна заплата, от самостоятелна заетост, както и от трансфери от други домакинства. В същото време нарастват като дял доходите от пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални трансфери. Това е следствие от прилаганите рестриктивните мерки на пазара на труда, замразяването на работните заплати в бюджетната сфера, спадане на доходите на бизнеса, намаляване на заетостта и увеличаване броя на безработните.

Работната заплата като основен източник на доход за деветте месеца на 2009 г. отбелязва реален ръст от 10.1%, като по-висок е този ръст в общественния сектор (10.5%) и по-нисък в частния (9.7%). Източник за повишаване на работната

заплата е редуцирането на персонала, т.е нарастването на работните заплати се дължи на съкращаване на числеността на наетите. При това трябва да се отбележи, че в условията на рецесия работодателите освобождават първо най-неквалифицираните и съответно с ниска работна заплата служители. Това до голяма степен обяснява нарастващото равнище на средната работна заплата.

В годините на преход 6-7 отрасъла поддържат много ниско равнище на заплащане, което трайно ги нарежда на последните места по отношение цената на труда. Това не се дължи само на факта, че в значителна степен те са в сивия сектор, а и поради прилагането на социален дъмпинг. В някои от тези отрасли (напр. шивашка промишленост) ръстът на производителността на труда неколкостранно надвишава темповете на нарастване на реалните работни заплати. От началото на 2009 г. като цяло тази тенденция продължава. Успоредно с това се задълбочава диференциацията между средните заплати в отделните отрасли и дейности. При средна брутна работна заплата за страната 578 лв. през деветмесечието на 2009 г. като „като ниско платени работници“ могат да се определят наетите в следните браншове:

- Производство на облекла (със средна заплата 339 лв., т.е. 58.7% от средната за страната;
- Производство на лицеви кожи и изделия от тях (323 лв. – 55.8%);
- Хотели и ресторанти (380 лв. - 65.7%);
- Производство на дървен материал и изделия без мебели (380 лв. – 65.7%);
- Селско, горско и ловно стопанство (443 лв. – 76.6%).
- Търговия и ремонт (460 лв. – 79.8%).

Общо в тези отрасли и браншове са наети 770 хил. лица, или около 1/3 от всички наемни работници в страната. Те представляват и основният контингент, от които произлизат „работещите бедни“.

Минималната работна заплата 240 лв. представлява 41.5% от средната за страната, а нетният ѝ размер е под официалната линия на бедност (194 лв. за 2009 г.).

Разходите за труд на работодателите нарастват с по-ниски темпове от номиналния ръс на работните заплати, което е следствие от относително намаляващата осигурителна тежест върху тях, т.е. ставките за осигурителните вноски на работниците бележат последователен спад. При среден разход на работодателите за 1 работен час от 4,52 лв., в частния сектор той е 3,98 лв., а в обществения – 6,11 лв. Най-ниски са разходите за 1 час труд в аграрния сектор, в отраслите „търговия и ремонт“ и „хотели и ресторанти“, които изостават 3-4 пъти от тези във „финансовото посредничество“, „производството на електроенергия, газ, вода“.

2. MAIN INDICATORS, CHARACTERISING THE LIVING STANDARDS

After the high increase of the cost of living of the Bulgarian households in the last three years (between 9 and 14%), since the beginning of 2009 this growth was considerably slowed down. As an average for the nine months of this year the cost of living has increased only with 4.5% compared to the same period of the previous year. This is mainly due to the explicit tendency of retaining the prices of the main food stuff (growth of just 3.9%), while the industrial articles and services have become more expensive as an average with 5.1%. The rise in the cost of living is influenced mainly by the so called ‘excise goods’, housing expenses, electricity and the group of goods and services for “education and recreation”. For the first three quarters of 2009 the prices of the alcoholic beverages have increased with 8.2%, the cigarettes with 20.1%, and the expenses for the maintaining of the houses, for electricity, heating, for education and training have increased as an average between 6 % and 10%.

In the last three years the cost of living of the poor households has increased with lower rates compared to that of the average four members’ household. This tendency has been very explicit since the beginning of 2009 – the rise in the cost of living for the poor is just with 2.9%. This is due to the fact that as a whole during the analyzed period and during the months of the crisis mainly the prices of those goods and services rose which are not typical for the consumption model of the poor households – excise goods, luxury goods, education and other services.

Since the beginning of the year we have been noticing comparatively sustainable tendency of increase of the gross income. The average nominal growth of the gross income of 1 member of the household is above 6% compared to the same period of the previous year. Despite this pace of increase in the structure of the incomes of the households some negative changes take place. In the last few months the relative share of the incomes from remuneration, freelancing or transfers from other households has been decreasing. At the same time the incomes from pensions, unemployment benefits, family benefits for children and other social transfers have been increased as a share. This is a consequence from the applied restrictive measures at the labour market, the freezing of the salaries in the budget sphere, decrease of the incomes of the business, decrease of the employment and increase of the number of the unemployed.

The remuneration as a main source of incomes for the nine months of 2009 marks a real growth of 10.1%, being higher in the public sector (10.5%) and lower in the private (9.7%). A source for the increase of the remuneration is the reduction of the personnel, i.e. the increase of the salaries is due to the reduction of the number of the employed. Moreover, we should point out that in the conditions of recession the

employers dismiss first the most unqualified and most low paid employees respectively. This explains in general terms the increasing level of the average wage. In the years of transition 6-7 sectors keep very low level of salaries thus remaining at the last places with regard to the price of labour. This is due not only to the fact that they are mainly in the grey economy but also due to the social dumping. In some of those sectors (for example dressmaking and tailoring industry) the growth of the productivity exceeds several times the rates of the growth of the real salaries. Since the beginning of 2009 this tendency as a whole has been going on. At the same time the differentiation between the average work salaries in the different sectors and activities deepens. As the average gross salary in the country is 578 BGN we can define as “low paid workers” the employed in the following branches:

- Production of clothes (average wage of 339 BGN i.e. 58.7% from the average in the country);
- Production of leather and leather articles (323 BGN – 55.8%);
- Hotels and restaurants (380 BGN - 65.7%);
- Production of wood materials and wood stuff without the furniture sector (380 BGN – 65.7%);
- Agriculture, forestry and fishing (443 BGN – 76.6%).
- Trade and repair (460 BGN – 79.8%).

As a total those branches and sectors employ 770 thousands people or 1/3 from all employed people in the country. They represent the main contingent of the so called “working poor”.

The minimum wage of 240 BGN is 41.5% of the average wage of the country and its net amount is under the official poverty line (194 BGN for 2009).

The expenses for labour paid by the employers have been increasing with lower pace compared to the nominal growth of the work salaries which is a consequence from the relatively decreasing insurance burden on them, i.e. the rates for the insurance payments of the employed mark successive decrease. The average expenses of the employers for 1 working hour is 4, 52 BGN – in the private sector it is 3, 98 BGN, and in the public sector it is 6, 11 BGN. The lowest expenses for 1 working hour are in the agriculture sector, “trade and repair” and “hotels and restaurants” which fall behind 3-4 times compared to “financial agency”, „electricity, gas and water production”.

2.1 ИЗДРЪЖКА НА ЖИВОТА
2.1 Cost of living

ИЗДРЪЖКА НА ЖИВОТА НА ЛИЦЕ ОТ ЧЕТИРИЧЛЕННО ДОМАКИНСТВО
Cost of living per household for 4 members

Групи	2006	2007	2008	2009 ¹	Groups
Стойност /лева/, по цени на съответната година					
Value (in lv) by prices as corresponding year					
ОБЩО	370,70	406,65	462,45	479,34	Total
Хранителни стоки и тютюневи изделия	171,65	191,22	221,39	228,43	Foodstuffs and tobacco products
Хляб и зърнени храни	22,44	27,99	34,86	35,00	Bread and paste products
Месо и месни продукти	24,81	25,62	28,60	29,89	Meat and meat products
Риба и рибни продукти	1,35	1,41	1,57	1,74	Fish and fish products
Мляко и млечни продукти	19,73	22,87	26,16	26,01	Milk and milk products
Яйца	2,05	2,67	2,99	3,10	Eggs
Животински и растителни масла и мазнини	3,82	4,97	6,77	5,59	Vegetable oil and fats
Плодове и плодови консерви	8,20	8,78	9,93	9,48	Fruits and fruit cans
Зеленчуци и зеленчукови консерви	15,95	18,12	18,10	18,10	Vegetables and vegetable cans
Захар, мед, шоколадови и захарни изделия	6,26	6,75	7,38	7,50	Sugar, honey, chocolate and sugar products
Кафе, какао, чай	1,70	1,72	1,94	2,03	Coffee, cocoa, tea
Хранителни продукти, неklasифицирани в други групи	3,21	3,42	4,03	4,26	Foodstuffs not elsewhere classified
Минерални води, безалкохолни напитки, плодови и зеленчукови сокове	3,75	4,14	4,47	4,61	Soft drinks, mineral water, juices
Алкохолни напитки	9,26	10,10	11,81	12,58	Alcoholic products
Тютюневи изделия	15,50	14,94	16,36	19,56	Tobacco products
Храна и напитки в заведения за обществено хранене	33,65	37,73	46,41	49,00	Catering
Нехранителни стоки и услуги	199,05	215,43	241,06	250,91	Industrial articles and services
Жилищни наеми и разходи за поддържане на жилището	21,13	24,84	28,47	30,29	Houses and rents
Осветление, отопление и енергия	48,31	51,74	56,60	59,14	Energy home use
Жилищно обзавеждане и домакински уреди и принадлежности	11,29	11,97	13,38	14,07	House furnishing and equipment
Облекло, обувки и лични принадлежности	22,83	24,98	28,43	29,65	Clothing, footwear and toiletries
Лична хигиена и здравеопазване	22,56	24,62	27,37	28,74	Hygiene and health care
Образование и свободно време	23,32	25,09	27,47	29,81	Education and recreation
Транспорт и съобщения	40,90	43,13	49,64	49,10	Transport and communications
Хотелиерски услуги и почивното дело, такси за съдебни, административни и др. услуги за граждани	8,73	9,08	9,70	10,10	Hotel services and rests, taxes for administrative services
Структура /Structura - %					
ОБЩО	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Хранителни стоки и тютюневи изделия	46,3	47,0	47,9	47,7	Foodstuffs and tobacco products
Хляб и зърнени храни	6,1	6,9	7,5	7,3	Bread and paste products
Месо и месни продукти	6,7	6,3	6,2	6,2	Meat and meat products
Риба и рибни продукти	0,4	0,3	0,3	0,4	Fish and fish products
Мляко и млечни продукти	5,3	5,6	5,7	5,4	Milk and milk products
Яйца	0,6	0,7	0,6	0,6	Eggs
Животински и растителни масла и мазнини	1,0	1,2	1,5	1,2	Vegetable oil and fats
Плодове и плодови консерви	2,2	2,2	2,1	2,0	Fruits and fruit cans
Зеленчуци и зеленчукови консерви	4,3	4,5	3,9	3,8	Vegetables and vegetable cans
Захар, мед, шоколадови и захарни изделия	1,7	1,7	1,6	1,6	Sugar, honey, chocolate and sugar products
Кафе, какао, чай	0,5	0,4	0,4	0,4	Coffee, cocoa, tea
Хранителни продукти, неklasифицирани в други групи	0,9	0,8	0,9	0,9	Foodstuffs not elsewhere classified
Минерални води, безалкохолни напитки, плодови и зеленчукови сокове	1,0	1,0	1,0	1,0	Soft drinks, mineral water, juices
Алкохолни напитки	2,5	2,5	2,6	2,6	Alcoholic products
Тютюневи изделия	4,2	3,7	3,5	4,1	Tobacco products
Храна и напитки в заведения за обществено хранене	9,1	9,3	10,0	10,2	Catering
Нехранителни стоки и услуги	53,7	53,0	52,1	52,3	Industrial articles and services
Жилищни наеми и разходи за поддържане на жилището	5,7	6,1	6,2	6,3	Houses and rents
Осветление, отопление и енергия	13,0	12,7	12,2	12,3	Energy home use
Жилищно обзавеждане и домакински уреди и принадлежности	3,0	2,9	2,9	2,9	House furnishing and equipment
Облекло, обувки и лични принадлежности	6,2	6,1	6,1	6,2	Clothing, footwear and toiletries
Лична хигиена и здравеопазване	6,1	6,1	5,9	6,0	Hygiene and health care
Образование и свободно време	6,3	6,2	5,9	6,2	Education and recreation
Транспорт и съобщения	11,0	10,6	10,7	10,2	Transport and communications
Хотелиерски услуги и почивното дело, такси за съдебни, административни и др. услуги за граждани	2,4	2,2	2,1	2,1	Hotel services and rests, taxes for administrative services

ИЗДРЪЖКА НА ЖИВОТА НА ЛИЦЕ ОТ ЧЕТИРИЧЛЕННО ДОМАКИНСТВО					
Cost of living per household for 4 members					
Групи	2006	2007	2008	2009 ¹	Groups
Индекси, предш.год. = 100					
Index, previous year = 100					
ОБЩО	109,0	109,7	113,7	104,5	Total
Хранителни стоки и тютюневи изделия	113,0	111,4	115,8	103,9	Foodstuffs and tobacco products
Хляб и зърнени храни	114,9	124,7	124,5	100,8	Bread and paste products
Месо и месни продукти	102,6	103,3	111,6	105,3	Meat and meat products
Риба и рибни продукти	105,3	104,6	111,3	114,8	Fish and fish products
Мляко и млечни продукти	107,4	115,9	114,4	99,5	Milk and milk products
Яйца	101,5	130,4	112,0	106,7	Eggs
Животински и растителни масла и мазнини	101,1	130,3	136,2	79,8	Vegetable oil and fats
Плодове и плодови консерви	102,2	107,1	113,1	94,4	Fruits and fruit cans
Зеленчуци и зеленчукови консерви	106,7	113,6	99,9	101,0	Vegetables and vegetable cans
Захар, мед, шоколадови и захарни изделия	123,8	107,9	109,3	102,2	Sugar, honey, chocolate and sugar products
Кафе, какао, чай	109,5	101,0	112,8	106,3	Coffee, cocoa, tea
Хранителни продукти, неклассифицирани в други групи	109,4	106,5	117,8	106,5	Foodstuffs not elsewhere classified
Минерални води, безалкохолни напитки, плодови и зеленчукови сокове	102,6	110,5	108,0	103,7	Soft drinks, mineral water, juices
Алкохолни напитки	126,2	109,1	116,9	108,2	Alcoholic products
Тютюневи изделия	167,9	96,4	109,5	120,1	Tobacco products
Храна и напитки в заведения за обществено хранене	112,2	112,1	123,0	107,2	Catering
Нехранителни стоки и услуги	105,8	108,2	111,9	105,1	Industrial articles and services
Жилищни наеми и разходи за поддържане на жилището	112,1	117,6	114,6	107,8	Houses and rents
Осветление, отопление и енергия	106,3	107,1	109,4	106,3	Energy home use
Жилищно обзавеждане и домакински уреди и принадлежности	106,3	106,1	111,8	106	House furnishing and equipment
Облекло, обувки и лични принадлежности	105,4	109,4	113,8	105,8	Clothing, footwear and toiletries
Лична хигиена и здравеопазване	106,9	109,1	111,2	105,8	Hygiene and health care
Образование и свободно време	105,1	107,6	109,5	110,1	Education and recreation
Транспорт и съобщения	102,1	105,5	115,1	98,4	Transport and communications
Хотелиерски услуги и почивното дело, такси за съдебни, административни и др. услуги за граждани	105,1	104,0	106,8	105,1	Hotel services and rests, taxes for administrative services

Source: ISTUR of CITUB
Nine months

Източник: ИССИ на КНСБ

¹ Деветмесечие

ИЗДРЪЖКА НА ЖИВОТА НА ЛИЦЕ ОТ ДОМАКИНСТВОТО ПО ПОЛ, ДЕЦА ПО ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ, РАБОТЕЦ И БЕДЕН

Cost of living per one prson of the household by sex, for children by age groups, for employed and poor

Групи	За 4-ри членно домакинство					Извън 4-ри членно домакинство					Groups
	For 4-member household					Out of 4-member household					
	Общо	Male	Жени	Деца		Деца			Работец	Беден	
				Children		Children					
Total	Male	Female	14-18	7-13	4 - 6	1 - 3	0 - 1	Employed	Poor		
Стойност (лева), по цени на съответната година											
Value (in lv), by prices as of corresponding year											
2006											2006
ОБЩО	370,70	413,89	402,9	350,44	315,3	215,87	202,3	201,53	408,41	147,25	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	171,7	222,4	195,7	139	129,4	80,78	70,95	74,36	209,1	49,41	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	199,1	191,50	207,2	211,5	185,9	135,1	131,4	127,2	199,4	97,84	Industrial articles and services
2007											2007
ОБЩО	406,7	456	444,6	383,5	342,3	234,7	221	221	450,3	159,97	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	191,2	248,7	218,2	155,9	142,1	89,17	78,57	81,53	233,4	57,46	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	215,4	207,36	226,4	227,7	200,2	145,6	142,4	139,5	216,9	102,5	Industrial articles and services
2008											2008
ОБЩО	462,5	519,6	508,7	434,4	386,5	261,4	245,3	253	514,1	181	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	221,4	287,5	255,2	178,9	163,5	101,1	88,69	97,99	271,3	66,89	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	241,1	232,2	253,5	255,5	223	160,3	156,6	155	242,8	114,1	Industrial articles and services
2009¹											2009
ОБЩО	479,3	541,3	529	448,3	397,2	270,1	254,1	262,5	535,2	184,8	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	228,4	300,6	264,6	181,7	165,7	102,2	89,75	100,3	282,6	65,68	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	250,9	240,7	264,4	266,6	231,5	167,9	164,4	162,2	252,5	119,1	Industrial articles and services
Индекси, предш. година = 100											
Index, previous year = 100											
2006											2006
ОБЩО	109,0	111,6	109,6	106,8	107,3	106,7	107,1	107,9	110,6	107,0	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	113,0	118,3	115,1	107,9	107,3	107,9	109,5	109,5	116,8	108,5	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	105,8	104,8	104,9	106,1	107,4	105,9	105,8	107,0	104,8	106,3	Industrial articles and services
2007											2007
ОБЩО	109,7	110,2	110,4	109,4	108,6	108,7	109,2	109,7	110,3	108,6	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	111,4	111,8	111,5	112,1	109,8	110,4	110,7	109,6	111,7	116,3	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	108,2	108,3	109,3	107,7	107,7	107,8	108,4	109,7	108,8	104,8	Industrial articles and services
2008											2008
ОБЩО	113,7	113,9	114,4	113,3	112,9	111,4	111,0	114,5	114,2	113,2	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	115,8	115,6	116,9	114,8	115,1	113,4	112,9	120,2	116,2	116,4	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	111,9	112,0	111,9	112,2	111,4	110,1	110,0	111,1	111,9	111,3	Industrial articles and services
2009¹											2009
ОБЩО	104,5	105,1	104,9	104,1	103,5	104,3	104,6	104,9	105,0	102,9	TOTAL
Хранителни стоки и тютюнови изделия	103,9	105,4	104,5	102,2	101,8	101,4	101,7	103,3	105,0	98,2	Foodstuffs and tabaco products
Нехранителни стоки и услуги	105,1	104,6	105,3	105,4	104,7	106,1	106,4	106,0	105,0	105,6	Industrial articles and services

Източник: ИССИ на КНСБ

¹ Деветмесечие

Source ISTUR of CITUB

Nine months

ИЗДРЪЖКА НА ДЕЦА ПО ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ В % КЪМ ИЖ НА РАБОТЕЦ

Cost of living per one child by age groups in % as to the cost of living of employee

	До 1 г.	1-3 г.	4-6 г.	7-13 г.	14-18 г.	
2006						2006
Общо	56,4	56,6	60,4	88,2	98,0	Total
Хранителни стоки	47,0	44,9	51,1	81,8	87,9	Foodstuffs
Нехранителни стоки и услуги	63,8	65,9	67,8	93,2	106,1	Industrial articles and services
2007						2007
Общо	55,6	55,6	59,1	86,2	96,6	Total
Хранителни стоки	45,2	43,6	49,5	78,8	86,5	Foodstuffs
Нехранителни стоки и услуги	64,3	65,6	67,1	92,3	105,0	Industrial articles and services
2008						2008
Общо	49,2	47,7	50,8	75,2	84,5	Total
Хранителни стоки	36,1	32,7	37,3	60,3	65,9	Foodstuffs
Нехранителни стоки и услуги	63,8	64,5	66,0	91,9	105,2	Industrial articles and services
2009¹						2009
ОБЩО	49,0	47,5	50,5	74,2	83,8	Total
Хранителни стоки	35,5	31,7	36,2	58,6	64,3	Foodstuffs
Нехранителни стоки и услуги	64,2	65,1	40,5	91,6	105,5	Industrial articles and services

Източник: ИССИ на КНСБ

Source: ISTUR of CITUB

¹ Деветмесечие

Nine months

ИЗДРЪЖКА НА БЕДНИ В % КЪМ ОБЩАТА ИЖ

Cost of living of the poor to the general cost of living

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Общо	51,3	50,7	39,1	38,6	Total
Хранителни стоки	45,8	47,5	30,2	28,7	Foodstuffs
Нехранителни стоки и услуги	54,7	52,7	47,3	47,5	Industrial articles and services

Източник: ИССИ на КНСБ

Source: ISTUR of CITUB

¹ Деветмесечие

Nine months

2.3 ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ
2.3 Incomes, expenditures, consumption

ДОМАКИНСТВА, ЛИЦАТА В ТЯХ И ОБЩИЯТ ДОХОД, РАЗХОД И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ОСНОВНИ ПРОДУКТИ НА ЛИЦЕ ОТ ДОМАКИНСТВОТО

HOUSEHOLDS, NUMBER OF PERSONS AND GROSS INCOME, EXPENDITURE AND CONSUMPTION OF PRIMARY FOOD PRODUCTS PER A MEMBER OF HOUSEHOLD

СЪСТАВ НА ДОМАКИНСТВОТО
Household composition

	2006	2007	2008	
Домакинства, бр.	3000	3000	3000	Household
Лица на 1 домакинство	2,50	2,52	2,48	Persons of one household
в т. ч. по икономическа активност				including by economic activities
- заети	0,95	1,01	0,98	employed
- безработни	0,24	0,21	0,19	unemployed
- икономически неактивни с доход	0,83	0,82	0,84	economically inactive with income
- икономически неактивни без доход	0,48	0,48	0,47	economically inactive without income
в т. ч. по възрастови групи				including by age
- под 16 г.	0,31	0,32	0,31	under 16
- от 16 до 59 (54 - жени)	1,34	1,33	1,39	from 16 to 59 (54 - female)
- над 59 (54 - жени)	0,85	0,86	0,78	over 59 (54-female)

ОБЩ ДОХОД НА ЛИЦЕ / Total income per person

	2006	2007	2008	2009 ¹	
	Левове / BGN				
Общ доход	221,6	258,8	291,8	315,5	Total income
В Т.Ч.					including by
- раб. заплата, извън РЗ	121,5	149,7	166,0	179,0	Wages and salaries, out of Wage
- пенсии, помощи, сем. добавки, общ. за безраб.	56,8	65,6	79,0	101,8	pensions, family allowances, social benefits, unemployment compensations

ОБЩ И ПОТРЕБИТЕЛСКИ РАЗХОД НА ЛИЦЕ / Total and consumption expenditure per one person

	2006	2007	2008	2009 ¹	
	Левове / BGN				
Общ разход	198,0	238,0	272,0	300,8	Total expenditure
Потребителски общ разход	170,5	202,6	231,7	260,7	Consumption expenditure
В Т.Ч.					including by
- храна	74,5	89,3	99,5	105,9	Bread
- облекло и обувки	6,8	8,3	9,4	11,5	Clothing and footer
- жилище, вода, електроенергия и горива	27,7	29,8	36,9	47,0	Housing, water, electricity and
- транспорт и съобщения	21,3	27,0	30,8	29,5	transport and communications

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЛИЦЕ / Consumption per person

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Хляб и тестени изделия (кг)	9,7	9,3	9,1	8,6	Bread and paste products
Месо (кг)	2,2	2,3	2,4	2,4	Meat (kg)
Прясно мляко (л)	1,7	1,6	1,6	1,7	Milk (kg)
Зеленчуци - пресни и замразени (кг)	5,4	5,3	5,4	9,5	Vegetable and vegetable cans
Плодове - пресни и замразени (кг)	3,2	3,2	3,3	4,4	Fruits and fruit cans

Източник: НСИ и изчисления на ИССИ на КНСБ

¹ м. септември

Source: NSI and calculation of ISTUR of CITUB

Households with three and more employees

¹ Sept.

ДОМАКИНСТВА, ЛИЦАТА В ТЯХ И ОБЩИЯТ ДОХОД, РАЗХОД И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ОСНОВНИ ПРОДУКТИ НА ЛИЦЕ ОТ ДОМАКИНСТВОТА
ЗА 2008 ГОДИНА

HOUSEHOLDS, NUMBER OF PERSONS AND GROSS INCOME, EXPENDITURE AND CONSUMPTION OF PRIMARY FOOD PRODUCTS PER A
MEMBER OF HOUSEHOLD FOR 2008

СЪСТАВ НА ДОМАКИНСТВОТО / Household composition

	Домакинства на:				
	Household of:				
	Общо	наети	заети ¹	работници	
	Total	employed	employees	workers	
Домакинства, бр.	3000	1197	201	918	Household
Домакинства, % към всички домакинства	100,0	39,9	6,7	30,6	Household, % to all households
Лица на 1 домакинство	2,48	3,02	4,20	3,11	Persons of one household
в т. ч. по икономическа активност					including by economic activities
- заети	0,98	1,84	3,25	1,87	- employed
- безработни	0,19	0,18	0,18	0,21	- unemployed
- икономически неактивни с доход	0,84	0,21	0,22	0,22	- economically inactive with income
- икономически неактивни без доход	0,47	0,80	0,56	0,81	- economically inactive without income
в т. ч. по възрастови групи					including by age
- под 16 г.	0,31	0,52	0,37	0,54	- under 16
- от 16 до 59 (54 - жени)	1,39	2,26	3,60	2,33	- from 16 to 59 (54 - female)
- над 59 (54 - жени)	0,78	0,24	0,23	0,24	- over 59 (54-female)

ОБЩ ДОХОД НА ЛИЦЕ / Total income per person

	Домакинства на:				
	Household of:				
	общо	наети	заети ¹	работници	
	Total	employed	employees	workers	
	Левове / BGN				
Общ доход	291,8	333,4	342,7	301,4	Total income
в т. ч.					including
- раб. заплата, извън РЗ	166,0	273,1	284,0	229,3	- Wages and salaries, out of Wage
- пенсии, помощи, сем. добавки, общ. за безраб.	79,0	30,4	22,3	28,8	- pensions, family allowances, social benefits
	Индекси, Index 2000 = 100				
Общ доход	222,4	229,8	224,0	228,9	Total income
Реален общ доход	131,5	135,9	132,4	135,3	Real gross income

ОБЩ И ПОТРЕБИТЕЛСКИ РАЗХОД НА ЛИЦЕ / Total and consumption expenditure per one person

	Домакинства на:				
	Household of:				
	общо	наети	заети ¹	работници	
	Total	employed	employees	workers	
	Левове / BGN				
Общ разход	272,0	312,3	303,8	278,4	Total expenditure
Потребителски общ разход	231,7	258,4	252,9	232,3	Consumption expenditure
- храна	99,5	102,4	100,6	97,2	-Bread
- облекло и обувки	9,4	13,2	12,5	11,4	-Clothing and footer
- жилище, вода, електроенергия и горива	36,9	37,5	35,2	34,2	-Housing, water, electricity and
- транспорт и съобщения	30,8	42,3	42,1	34,6	-transport and communications
- други	54,9	63,1	62,5	55,0	-Miscellaneous
	Индекси, Index 2000 = 100				
Общ разход	236,0	240,3	237,9	240,4	Total expenditure
Потребителски общ разход	236,8	244,6	236,2	240,0	Consumption expenditure
Реален общ разход	139,5	142,0	140,6	142,1	Real total expenditure
Реален потребителски разход	140,0	144,6	139,6	141,9	Real consumption expenditure

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЛИЦЕ / Consumption per person

	Домакинства на:				
	Household of:				
	общо	наети	заети ¹	работници	
	Total	employed	employees	workers	
	Левове / BGN				
Хляб и тестени изделия (кг)	9,1	7,9	8,0	8,7	Bread and paste products
Месо (кг)	2,4	2,3	2,3	2,4	Meat (kg)
Прясно мляко (л)	1,6	1,3	1,2	1,3	Milk (kg)
Зеленчуци - пресни и замразени (кг)	5,4	5,1	4,8	5,0	Vegetable and vegetable cans
Плодове - пресни и замразени (кг)	3,3	3,1	2,7	2,8	Fruits and fruit cans

Източник: НСИ и изчисления на ИССИ на КНСБ

¹ Домакинства с три и повече заети лица

Source: NSI and calculation of ISTUR of CITUB

Households with three and more employees

2.3 РАБОТНА ЗАПЛАТА

2.3 Wage

МЕСЕЧНА СРЕДНА РАБОТНА ЗАПЛАТА, НЕТНА РАБОТНА ЗАПЛАТА
И МИНИМАЛНА РАБОТНА ЗАПЛАТА

Average wage/salary per month, net wage and minimum wage

	2006	2007	2008 ¹	2009 ²	
	Левове				
	BGN				
СРЗ за страната	360	431	524	578	Average wage for the country
Пол					Gendar
мъже	393	469	570	627	male
жени	327	391	478	528	female
Сектори					Sector
обществен сектор	441	521	652	692	public sector
частен сектор	326	397	478	536	private sector
Икономически дейности					Economic activities
аграрен	254	302	384	443	agriculture
индустрия	346	408	506	565	industry
услуги	375	452	541	592	services
Бюджетни организации	405	477	605	631	Budget organisations
Търговски дружества и предприятия	350	421	508	568	Trade companies, enterprises
НРЗ за страната	287	343	410	453	Net wage for the country
МРЗ за страната	160	180	220	240	Minimum wage for the country
	Индекси на номинални РЗ				
	Index of nominal Wage				
	Индекси, база предш. год. = 100				
	Index, base previous year = 100				
СРЗ за страната	111,3	119,5	121,7	114,2	Average wage for the country
Пол					Gendar
мъже	110,5	119,3	121,5		male
жени	111,9	119,6	122,3		female
Сектори					Sector
обществен сектор	110,0	118,2	125,1	114,6	public sector
частен сектор	113,2	121,5	120,5	113,8	private sector
НРЗ за страната	113,0	119,5	119,6	114,4	Net wage for the country
МРЗ за страната	106,7	112,5	122,2	109,1	Minimum wage for the country
	Индекси на реална РЗ				
	Index of real wage				
	Индекси, база предш. год. = 100				
	Index, base previous year = 100				
СРЗ за страната	103,7	110,2	108,4	110,1	Average wage for the country
Пол					Gendar
мъже	103,0	110,1	108,2		male
жени	104,3	110,3	108,9		female
Сектори					Sector
обществен сектор	102,5	109,0	111,4	110,5	public sector
частен сектор	105,5	112,1	107,3	109,7	private sector
НРЗ за страната	105,3	110,3	106,5	110,1	Net wage for the country
МРЗ за страната	99,4	103,8	108,8	105,2	Minimum wage for the country

Източник: НСИ и изчисления на ИССИ на КНСБ

Source: NSI and calculation of ISTUR of CITUB

¹⁾ Предварителни данни¹⁾ Preliminary data²⁾ Деветмесечие²⁾ Nine months

РАБОТНА ЗАПЛАТА ЗА СТРАНАТА И ЗА ОТРАСЛИТЕ С НИСКИ СРЗ

Wage for the country and for the branches with lowest average wage

Икономически дейности	2006	2007	2008 ¹	2006	2007	2008 ¹	2006	2007	2008 ¹	Economic activities
Общо	360	431	524	100,0	100,0	100,0	111,3	119,5	121,7	Total
Отрасли^{3а} с ниски^а СРЗ										Branches with low average wage
Селско, горско и ловно стопанство	254	302	384	72,1	70,4	70,2	108,7	119,1	127,0	Agriculture, forestry and fishing
Производство на текстил и облекла	228	264	317	63,2	63,4	61,3	111,6	115,6	120,1	Manufacture of textile, textiles and clothing
Произв. на лицеви кожи и изделия от тях	209	243	290	56,1	57,9	56,5	114,9	116,7	119,2	Manufacture of leather and products of leather
Произв. на дървен материал и изделия без мебели	249	304	382	69,2	69,1	70,6	111,0	122,1	125,7	Manufacture of wood and wood products
Преработваща пром., неклассиф. другаде	236	283	345	67,9	65,5	65,8	107,4	120,0	121,8	Manufacture not elsewhere classified
Търговия и ремонт	287	349	388	77,4	79,6	81,0	114,5	121,5	111,3	Trade and repair
Хотели и ресторанти	222	268	325	62,5	61,7	62,1	109,8	120,3	121,5	Hotels and restaurants
Професии^{3в} с ниски^а СРЗ	222	262		61,4	61,7	60,8	111,6	118,0		Occupations with low wages
Производители в селско, горско и рибно стоп.	226	279		60,8	59,9	63,1	110,9	123,7		Producers in agriculture, forestry and fishing
Персонал зает с услуги, охрана и търговия	232	268		62,0	61,4	60,6	110,5	115,8		Personnel in services, security and trade
Нискоквалифицирани работници	213	247		56,1	56,6	55,8	112,4	115,7		Low qualified workers

Източник: НСИ и изчисления на ИССИ на КНСБ

^а Под 75% от СРЗ за страната

^{3а} групировка по номенклатура А

³¹

^{3в} групировка по 9 групи професии за фирмите на двустранно счетоводство

Source: NSI and calculations of ISTUR of CITUB

under 75% of average wage for the country groups by nomenclature A

groups by 9 professions for the companies with bipartite accountancy

РАЗХОДИ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЗА 1 РАБОТЕН ЧАС
Expenditures of the employers per one hour work

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Левове / BGN					
Общо	3,31	3,80	4,52		Total
Сектори					Sector
Обществен	4,37	5,05	6,11		public sector
Частен	2,88	3,37	3,98		private sector
Икономически дейности²					Economic activities
Аграрен	2,18	2,55	3,16		Agriculture
Търговия и ремонт	2,42	2,84	3,08		Trade and repair
Хотели и ресторанти	1,92	2,23	2,60		Hotels and restaurants
Финансово посредничество	7,38	8,30	10,10		Financial intermediation
Производство на електроенергия, газ, вода	7,23	7,81	9,70		Electricity, fuel, gas and water supply
Добивна промишленост	6,67	11,70	8,72		Mining and quarrying
Държавно управление	4,82	5,71	6,75		Public administration
Разходи за час за страната = 100					
Expenditures per hour for the country = 100					
Общо	100,0	100,0	100,0		Total
Сектори					Sector
Обществен	132,0	132,9	135,2		public sector
Частен	87,0	88,7	88,1		private sector
Икономически дейности²					Economic activities
Аграрен	65,9	67,1	69,9		agriculture
Търговия и ремонт	73,1	74,7	68,1		Trade and repair
Хотели и ресторанти	58,0	58,6	57,5		Hotels and restaurants
Финансово посредничество	223,0	218,4	223,5		Financial intermediation
Производство на електроенергия, газ, вода	218,4	205,5	214,6		Electricity, fuel, gas and water supply
Добивна промишленост	201,5	307,9	192,9		Mining and quarrying
Държавно управление	145,6	150,3	149,3		Public administration

СТРУКТУРА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ТРУД НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЗА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ

Structura of the labour expenditures of the employers for employees by labour contract

(%)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Общо	100,0	100,0	100,0		Total
Рабатна заплата	74,7	77,3	78,7		Wage
Обещетения	1,8	1,5	1,7		Compensations
Социални и здравни осигуровки за сметка на работодателите	19,4	18,6	17,2		Social and health insurance on the employer account
Други социални разходи	3,6	2,5	2,3		Other social expenditures

Източник: НСИ

Source: ISTUR of CITUB

¹ Деветмесечие

Nine months

² С най-ниски и най-високи разходи за отработен час (дейности¹ 14)

With lowest and highest expenditures per work hour (activities 140)

3. УСЛОВИЯ НА ТРУД

Условията на труд са следствие от множество обективни фактори, като - тип на заетост, характер на трудовите правоотношения, сфера на заетост, сменност и продължителност на работното време, производствена специфика, параметри на работната среда, особености на конкретното работно място, степен на техническа съоръженост и т.н.

През последните години в България структурата на заетостта показва относителна стабилност. Около 73% са наетите лица, а самонаетите (работодатели, самостоятелно заети лица, неплатени семейни работници) са съответно 27%). Развитието на кризата се отразява преди всичко върху наемния труд – намалява както абсолютния брой на наетите, така и техният относителен дял, докато самонаетите се увеличават през първите девет месеца на годината с около 5 хил. Тези промени свидетелстват за настъпващо (макар и несъществено засега) преструктуриране на заетостта.

Работата по трудов договор или договор за служебно правоотношение е преобладаваща в официалната икономика – 96.2% от наетите лица. Почти всички (98.5%) са наети на пълно работно време, като средната продължителност на фактическото седмично работно време общо е 40.6 часа. За работещите на пълно работно време средната седмична продължителност е 40.9 часа, а за тези на непълно работно време – 21.4 часа.

Специфична характеристика на заетостта е степента на осигуреност за различните видове рискове. Наличните данни показват, че през последните години осигурените от работодател лица са между 88 и 93% от наетите. Интересно е обаче да отбележим, че степента на покритие на работната сила като с цяло с отделните видове рискове е твърде различна. Това се дължи както на спецификата в законодателния обхват, така и на степента на отклонение/неспазване на законовите норми от страна на отделни контингенти/групи на работната сила. През деветте месеца на 2009 г. покритието, изчислено по данни за осигурените лица от Националния осигурителен институт, е съответно:

- за пенсия - 74.2% от работната сила;
- за безработица – 92.8%;
- здравно осигурени - 78.8%.

Трябва да поясним обаче, че за отделните рискове осигурените лица са съотнесени към различни контингенти поради следните особености:

- За пенсия са длъжни да се осигуряват, както наетите, така и самонаетите лица. На практика обаче селскостопанските производители, които са

преобладаваща част от контингента на самонаетите не го правят. Оттам се явява и голямата разлика до 100%.

- За безработица се осигуряват само наетите лица. Разликата до 100% се явява от наетите по граждански и друг вид договор, извън трудов.
- За здравеопазване са длъжни да се осигуряват всички по закон, но на практика не го правят значителна част от самонаетите (разчитайки да си плащат за всяка здравна услуга кеш) и малка част от безработните без право на обезщетение (най-често поради липса на средства да се осигуряват сами). По този начин втората категория изпадат в изключително тежка ситуация – автоматично изпадат от солидарната система и същевременно нямат средства да си плащат за здравно обслужване.

Важна характеристика на трудовата среда е използването на информационно-комуникационни технологии в работния процес. През последните две години настъпват много динамични промени и по обясними причини те касаят преди всичко малките и микропредприятия. Относителният дял на микропредприятията, които имат достъп до Интернет се е увеличил от 75 на 83%, за малките фирми този ръст е от 70 на 81%, докато за средните той е сам с 3 процентни пункта, но при много висока степен на използваемост на Интернет (92-95%). Не толкова значителни са промените в относителния дял на заетите, които използват компютър, свързан с Интернет – за микропредприятията, малките и средни фирми ръстът е 2-3%, а за големите не се отбелязва ръст. Като цяло обаче работните места с ползване на компютър са сравнително ограничени - между 15 и 22% за различните по големина фирми.

Индикаторите, характеризиращи здравословните условия на труд, показват разнопосочни тенденции през последните две години.

- Нараства с 19% броят на лицата с временна нетрудоспособност поради общо заболяване, нетрудови злополуки, гледане на болен и карантина, но в същото време тежестта на заболяемостта е по-ниска – броят загубени дни спада с около 18%.
- Аналогични промени се отбелязват и при временната нетрудоспособност поради трудова злополука и професионално заболяване – броят на лицата нараства с 32%, но загубените дни спадат с над 6%.
- Докато жените имат превес над мъжете в честотата на временна нетрудоспособност поради общо заболяване, нетрудови злополуки, гледане на болен и карантина, то мъжете много по-често от жените са участници в трудова злополука или страдат от професионално заболяване.

3. WORKING CONDITIONS

The working conditions are a consequence of many objective factors as type of employment, the character of the labour relations, the sphere of employment, shifts and duration of working time, production specifics, parameters of the working environment, specifics of the working place, level of technical equipments, etc.

During the last years the structure of employment shows comparative stability. The employed people are around 73% and the own account workers (employers, self employed, unpaid family workers) are 27% respectively. The development of the crisis has influenced mainly the waged labour – the absolute number of the employed decreases and so does their relative share. The number of the own account workers has increased with around 5 000 for the first nine months of the year. Those changes are evidences for the happening (although nonexistent till now) restructuring of employment.

The work on labour contract is predominant in the formal economy - 96.2% from the employed people. Almost all of them (98.5%) are full time employed and the average duration of the working time per week is 40.6 hours. For those working full time the average duration per week is 40.9 and for those working part-time it is 21.4 hours.

Specific characteristic of the employment is the level of insurance for the different type of risks. The available data shows that during the last years the insured by the employer people are between 88% and 93% from the employed. It is interesting to note down that the level of coverage of the work force for the different type of risks as a whole is rather different. This is due to the specifics of the legislative scope and to the level of deviation/no respect of the legislative norms on behalf of the different contingents/groups of the work force. In the nine months of 2009 the coverage calculated upon the available data by the National Insurance Institute for the insured people is respectively:

- for pension - 74.2% of the workforce;
- for unemployment – 92.8%;
- health insurance - 78.8%.

We should point out that for the different risks the insured people are categorized to different contingents due the following characteristics:

- The employed and the self employed are obliged to insure for pension. But in practice the agriculture producers who are the predominant part from the contingent of the self employed do not insure themselves. This is the reason for the big gap to 100%.
- For unemployment only the employed people get insured. The difference to 100% is due to those working on civil contracts or other type of contracts different from the labour ones.

- According the law everybody is obliged to insure but in practice a major part of the self employed do not (relying to pay cash for each health care service) and small part of the unemployed who are without a right for benefits (most often because of the lack of resources to provide for insurance themselves). Thus the second category experiences extremely hard situation – they are automatically dropped from the solidarity system and at the same time they do not have money to pay for the health care services.

An important characteristic of the work environment is the use of information and communication technologies in the work process. During the last two years a lot of dynamic changes happen and logically they are influencing mainly the small and medium enterprises. The relative share of the micro enterprises that have an access to Internet has increased from 75% to 83%, for the small firms this growth is from 70 % to 81%, and for the medium it is alone with 3%, but with a very high level of Internet use (92-95%). The changes in the relative share of the employed who are using computer connected to Internet are not so remarkable – for the micro enterprises and the small and medium companies the growth is 2-3%, and the big companies do not show any growth in this respect. As a whole the number of the work places equipped with a computer is relatively limited - between 15 and 22% for the different sized companies.

The indicators characterizing the safety and health at work show different tendencies during the last two years.

- The number of people with temporary incapacity due to general disease, non work related accidents, taking care of ill relatives and quarantine increases with 19%, but at the same time the burden of illness is lower – the number of the lost days decreases with 18%.
- Analogical changes are marked in the temporary incapacity due to work related accident and professional diseases – the number of people increases with 32%, but the lost days decrease with 6%.
- While the women prevail men with regard to the frequency of the temporary incapacity due to general diseases, non work related accidents, taking care of ill relatives and quarantine, the men more frequent than women are suffering from work accident or professional diseases.

3.1 СТАТУС И ОСИГУРЕНОСТ НА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА
Status and insurance of employed

ЗАЕТИ ЛИЦА ПО СТАТУС НА ЗАЕТОСТ
Employed by employment status

	2006	2007	2008 ¹	2009 ¹	
Хиляди					
Thousands					
Общо	3612,0	3714,0	3835,6	3762,8	Total
Наети лица	2631,1	2727,7	2827,4	2749,1	Employees
Самонаети лица (работодатели, самост. наети лица и неплатени семейни работници)	980,9	986,3	1008,1	1013,7	Own-account workers (employers, selfemployees, employees and unpaid family workers)
Структура - %					
Structura - %					
Общо	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
Наети лица	72,8	73,4	73,7	73,1	Employees
Самонаети лица (работодатели, самост. наети лица и неплатени семейни работници)	27,2	26,6	26,3	26,9	Own-account workers (employers, selfemployees, employees and unpaid family workers)
Индекси, предш. г. = 100					
Index, previous year = 100					
Общо	103,3	102,8	103,3	98,9	Total
Наети лица	104,3	103,7	103,7	98,5	Employees
Самонаети лица (работодатели, самост. наети лица и неплатени семейни работници)	100,9	100,6	102,2	99,9	Own-account workers (employers, selfemployees, employees and unpaid family workers)

Източник: НСИ и изчисления на ИССИ на КНСБ

Source: NSI and own calculations of ISTUR of CITUB

¹ Предварителни данни. За 2009 г., I – во шестмесечие

Preliminary data. For six months of 2009

НАЕТИ ЛИЦА ПО ПОЛ, ВЪЗРАСТ, СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ И
ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ
Employees by sex, age, employment status, level of education and economic sectors

(Хиляди)
(Thousands)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
ОБЩО					TOTAL
Наети лица - общо	2757,3	2848,9	2943,8	2872	Employees - total
По пол					By sex
Мъже	1427,9	1470,8	1529,9	1486	Male
Жени	1329,3	1378,2	1413,9	1386	Female
Групи по възраст					Groups by age
15-24	233,5	235,4	250,0		15-24
25-34	674,8	666,9	673,7		25-34
35-44	793,3	828,5	839,5		35-44
45-54	714,5	745,7	769,2		45-54
55-64	321,8	347,7	380,9		55-64
65 и повече	19,3	24,7	30,6		65 and more
По степен на образование					By level of education
Висше	718,1	737,5	757,1		Higher
Средно	1659,6	1739,4	1785,2		Upper secondary
Основно и по-ниско	379,5	372,1	401,5		Lower secondary, primary and primary unfinished
По икономически сектори					Economic activity groupings
Аграрен сектор		107,2	112,5		Agriculture
Индустрия		1102,8	1166,8		Industry
Услуги		1639	1664,6		Services

Източник: НСИ, Наблюдение за заетост и безработица

Source: NSI, Employment and unemployment observance

¹ Деветмесечие

Nine months

НАЕТИ ЛИЦА ПО ВИД НА СКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОР
Employees under labour contact

(Хиляди)
(Thousands)

	2006	2007	2008	2009 ¹	
Общо	2701,5	2848,9	2943,8		Total
По пол					By sex
Мъже	1390,8	1470,8	1529,9		Male
Жени	1310,7	1378,2	1413,9		Female
Групи по възраст					Groups by age
15-24	227,0	235,4	250,0		15-24
25-34	655,8	666,9	673,7		25-34
35-44	773,4	828,5	839,5		35-44
45-54	714,3	745,7	769,2		45-54
55-64	313,7	347,7	380,9		55-64
65 и повече	17,3	24,7	30,6		65 and more
По степен на образование					By level of education
Висше	700,3	737,5	757,1		Higher
Средно	1604,1	1739,4	1785,2		Upper secondary
Основно и по-ниско	397,0	382,1	350,1		Lower secondary, primary and primary unfinished
По икономически сектори					Economic activity groupings
Аграрен сектор	110,1	107,2	112,5		Agriculture
Индустрия	1024,7	1102,8	1166,8		Industry
Услуги	1566,7	1639,0	1664,6		Services
Трудов договор или договор за служебно правоотношение	2578,6	2736,4	2830,8		Labour contract by class
По пол					By sex
Мъже	1310,9	1397,1	1456,1		Male
Жени	1267,7	1339,3	1374,7		Female
Групи по възраст					Groups by age
15-24	205,5	216,6	230,7		15-24
25-34	626,9	641,8	649,2		25-34
35-44	747,1	803,4	814,1		35-44
45-54	692,8	725,2	749,4		45-54
55-64	295,5	331,8	364,4		55-64
65 и повече	10,8	17,7	23,1		65 and more
По степен на образование					By level of education
Висше	685,6	724,7	747,0		Higher
Средно	1544,6	1680,2	1730,7		Upper secondary
Основно и по-ниско	338,4	331,6	314,8		Lower secondary, primary and primary unfinished
По икономически сектори					Economic activity groupings
Аграрен сектор	87,9	87,6	90,4		Agriculture
Индустрия	981,3	1063,5	1127,3		Industry
Услуги	1509,4	1585,4	1613,1		Services
Граждански и друг договор	41,3	39,8	42,2		Civil and other kind of contact
По пол					By sex
Мъже	23,6	23,9	26,0		Male
Жени	17,7	15,9	16,2		Female
Групи по възраст					Groups by age
15-24	5,2	5,0	5,8		15-24
25-34	6,9	6,9	7,0		25-34
35-44	7,7	9,0	9,1		35-44
45-54	8,9	7,0	8,0		45-54
55-64	8,9	7,7	8,3		55-64
65 и повече	3,7	4,1	4,1		65 and more
По степен на образование					By level of education
Висше	10,3	8,5	7,2		Higher
Средно	20,8	21,2	21,4		Upper secondary
Основно и по-ниско	10,1	10,1	11,3		Lower secondary, primary and primary unfinished
По икономически сектори					Economic activity groupings
Аграрен сектор	4,0	3,2	5,2		Agriculture
Индустрия	12,8	11,8	13,0		Industry
Услуги	23,5	24,8	24,0		Services

Източник: НСИ, Наблюдение за заетост и безработица

¹ Деветмесечие

Source: NSI, Employment and unemployment observance

Nine months

НАЕТИ ЛИЦА И СРЕДНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ФАКТИЧЕСКОТО СЕДМИЧНО РАБОТНО ВРЕМЕ ПО ПОЛ И НА ПЪЛНО И НЕПЪЛНО РАБОТНО ВРЕМЕ

Employees and average duration of the working time by sex and full and part time work

	2006	2007	2008 ¹	
Хиляди				
Thousands				
Общо	2701,5	2848,9	2943,8	Total
Мъже	1390,8	1470,8	1529,9	Male
Жени	1310,7	1378,2	1413,9	Female
Наети на пълно работно време	2617,1	2789,5	2901,0	Employees on full working time
Мъже	1348,7	1430,8	1513,2	Male
Жени	1268,4	1338,6	1387,7	Female
Наети на непълно работно време	41,3	39,7	42,8	Employees on part working time
Мъже	13,9	14,0	16,7	Male
Жени	27,4	25,7	26,2	Female
Средна продължителност на фактическо седмично работно време - часове				
Average working time per week - hours				
Общо	40,7	40,8	40,6	Total
Мъже	41,2	41,2	41,1	Male
Жени	40,2	40,3	40,1	Female
Наети на пълно работно време	41,0	41,0	40,9	Employees on full working time
Мъже	41,3	41,4	41,3	Male
Жени	40,6	40,7	40,5	Female
Наети на непълно работно време	21,0	20,9	21,4	Employees on part working time
Мъже	22,2	21,4	23,6	Male
Жени	20,4	20,6	20,3	Female

Източник: НСИ, Наблюдение на работната сила
¹ Деветмесечие

Source: NSI. Labour force observance
 Nine months

ОСИГУРЕНИ ОТ РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЛИЦА ПО ПОЛ
 Insured by the employers, persons by sex

	2006	2007	2008	
Общо	2518021	2624803	2596922	Total
Мъже	1277017	1363081	1349720	Male
Жени	1241004	1261722	1247202	Female

Източник: НОИ
 Source: NSSI

3.2 ИНФОРМАЦИОННО КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ
INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНТ В НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ
USING OF INTERNET IN NON-FINANCIAL
COMPANIES

	Предприятия със заети лица:				
	Enterprises with employed				
	10	10 - 49	50 - 249	250 и повече	
Относителен дял на заети, които използват компютър, свързани с интернет поне веднъж седмично - %					Relative share of employed, which use computer, internet even once per week
2007	16	20	14	15	2007
2008	18	22	17	15	2008
Относител дял на предприятията, в които имат достъп до интернет					Relative share of enterprises with access to internet
2007	75	70	92	98	2007
2008	83	81	95	97	2008

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИНТ ОТ ДОМАКИНСТВОТА И ЛИЦАТА МЕЖДУ 16 И 74 ГОДИНИ
USING INTERNET BY THE HOUSEHOLDS AND PERSONS BETWEEN 16 AND 74 YEARS OLD

	2006	2007	2008	
Относителен дял на домакинствата, които имат достъп до интернет	17	19	25	Relative share of the households with access to internet
Относителен дял на лицата:				Relative share of the persons
ползващи компютър	33	37	43	using computer
регулярно ползващи интернет поне веднъж седмично	22	28	33	regularly using internet even once per week

Източник: НСИ

Source: NSI

3.3. УЧЕНИЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

3.3 Life long learning

УЧАСТНИЦИ В ПОНЕ ЕДНА ФОРМА НА УЧЕНИЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ПРЕЗ 2007 Г.

(формално образование или неформално обучение или самостоятелно обучение)

Participants even in one form of life long learning in 2007

(formal education or informal education or selftraining)

		Участници във формално/неформално/самостоятелно образование/обучение през последните 12 месеца / Participants in formal/informal/self education in the last 12 months			Общо / Total	Участници във формално/неформално/самостоятелно образование/обучение през последните 12 месеца Participants in formal/informal/self education in the last 12 months		Общо / Total
		Да/ Yes	Не / No	Да/ Yes		Не / No		
		Брой (претеглен) Number				Относителен дял - % Relative share		
Пол /Gender	Мъже /Male	1062257	1057746	2120003	50,1	49,9	100	
	Жени /Female	1019415	1155612	2175027	46,9	53,1	100	
Общо /Total		2081672	2213358	4295030	48,5	51,5	100	
Възраст / Age	25-34	651791	489825	1141616	57,1	42,9	100	
	35-49	807829	702954	1510783	53,5	46,5	100	
	50-64	622052	1020579	1642631	37,9	62,1	100	
Общо /Total		2081672	2213358	4295030	48,5	51,5	100	
Възраст / Age (2)	25-34	651791	489825	1141616	57,1	42,9	100	
	35-49	1108453	1018955	2127408	52,1	47,9	100	
	50-64	321428	704578	1026006	31,3	68,7	100	
Общо /Total		2081672	2213358	4295030	48,5	51,5	100	
Завършена най- висока степен на образование /The highest education degree	Висше /Higher (ISCED5+6)	690214	281252	971466	71,1	29	100	
	Средно, I-ва СПК* /Secondary, I-st DOQEP* Основно и по- ниско образование (ISCED 0+1+2)/ Lower secondary, primary and primary unfinished	1150787	1133512	2284299	50,4	49,6	100	
	Общо /Total	240671	798594	1039265	23,2	76,8	100	
Общо /Total		2081672	2213358	4295030	48,5	51,5	100	
Статут в заетостта / Employment status	Заети/ Employed	1819813	1109739	2929552	62,1	37,9	100	
	Безработни**/ Unemployed	120122	484721	604843	19,9	80,1	100	
	Икономически активни**/Economic active persons	141737	618898	760635	18,6	81,4	100	
Общо /Total		2081672	2213358	4295030	48,5	51,5	100	
Местоживеене/ Residence	В градовете */ In towns	1655184	1516883	3172067	52,2	47,8	100	
	В селата*/ In villages	426488	696475	1122963	38	62	100	
Общо /Total		2081672	2213358	4295030	48,5	51,5	100	

* Степен на професионална квалификация или еквивалент в миналото

* Degree of occupational qualification or equivalent in the past

** Според мнението на анкетираните лица, а не според дефинициите на МОТ, в резултат на което неработещите и нетърсещи работа се определят като безработни, а не като икономически неактивни

** According to the answers of the interviewed persons, not according ILO definitions as a result of what the persons which are not employed or are not looking for job are defined as unemployed not as economic non active persons

Източник: НСИ, изследване "Обучение през целия живот"

Source: NSI, Lifelong learning survey

ЛИЦА, УЧАСТНИЦИ В ОСНОВНИ ПРОГРАМИ И МЕРКИ ЗА ЗАЕТОСТ И ОБУЧЕНИЕ
Persons participants in main programs and measure for employment and training

	2007	2008	
Програми и мерки за насърчаване на заетостта - общо	130345	112228	Programs and measures for employment encouraging - total
Програми	104670	87251	Programs
Национална програма "От социални помощи към осигуряване на заетост"	69084	52586	National program " From social aids to employment"
Национална програма "Възобновяване и опазване на българската гора"		3088	National program "Renweing and preserving the Bulgarian forestry"
Национална програма "Асистенти на хора с увреждания"	14049	13023	National program "Assistants for disabled people"
Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания	1211	1588	National program for employment and training of the disabled people
Национална програма за ограмотяване и квалификация на роми	2066	1448	National program for qualification and to teach to write and read roma population
Програма "В подкрепа на майчинството"	612	4066	National program "In support of maternity
Проект "Активни услуги на пазара на труда"	7422	2496	Project "Active labour market services
Други програми, които се реализират чрез партньорството на ДБТ	4209	3250	Other programs, which are implemented through partnership with labour offices
Мерки	25675	24977	Measures
За безработните младежи до 29-годишна възраст	2941	2421	For unemployed youth up to 29 years
За стажуване на безработните младежи до 29-годишна възраст	2637	1391	Work on probation for unemployed youth up to 29 years
За стажуване на безработни лица	6310	3935	Work on probation for unemployed persons
За работа на непълно работно време	2691	2017	For work in part time work
За лица с трайни увреждания, наети на временна, сезонна или почасова работа	1011	1086	For persons with dissabilities, employed foer temporary, seasonable or per hour work
За безработни лица над 50-годишна възраст	2470	1627	For unemployed over 50 years

Източник: Агенцията по заетост, Административна статистика

Source: Employment Agency, Administrative statistic

3.4 . ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

3.4. Labour accidents and occupational illness

ОСИГУРЕНИ ЛИЦА, ВРЕМЕННО НЕТРУДОСПОСОБНИ ПО ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ СПОРЕД БРОЯ НА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА
Ensured persons, persons with temporary disability by groups of companies according to the number of employed

Предприятия по групи според броя на персонала	2007				2008				Companies according to the number of employed
	Общо заболяване, нетрудови злополуки, гледане на болен и карантина		Трудова злополука и професионално заболяване		Общо заболяване, нетрудови злополуки, гледане на болен и карантина		Трудова злополука и професионално заболяване		
	illness, non labour accidents, caring for a family member and under quarantine		Labour accident and occupational illness		illness, non labour accidents, caring for a family member and under quarantine		Labour accident and occupational illness		
	Лица	Дни	Лица	Дни	Лица	Дни	Лица	Дни	
Persons	Days	Persons	Days	Persons	Days	Persons	Days		
Общо	1830887	18339861	11750	245401	2179385	14989601	15493	229880	Total
До 10	133986	1898658	417	9314	180928	1717772	678	10282	Up to 10
- 10 - 20	100276	1224084	517	11574	135549	1115898	862	13461	- 10 - 20
- 20 - 50	212562	2262731	1143	24579	279541	2027046	1661	25959	- 20 - 50
- 50 - 100	246662	2375931	1307	28265	304938	2015745	2013	31282	- 50 - 100
- 100 - 250	354632	3332084	2075	44027	411554	2654499	2896	43349	- 100 - 250
- 250 - 500	261428	2420461	1794	37404	285801	1835249	2131	30469	- 250 - 500
Над 500	521341	4825912	4497	90238	581074	3623392	5252	75078	Over 500

ОСИГУРЕНИ ЛИЦА, ВРЕМЕННО НЕТРУДОСПОСОБНИ ПО ГРУПИ СПОРЕД ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА НА ОТСЪСТВИЯТА И ПО ПОЛ
Ensured persons, with temporary disability by groups of duration of absence and by sex

Групи според продължителността на отсъствията	2007				2008				Groups according to duration of absence
	Общо заболяване, нетрудови злополуки и т.н.		Трудова злополука и професионално заболяване		Общо заболяване, нетрудови злополуки, и т.н.		Трудова злополука и професионално заболяване		
	illness, non labour accidents, caring for a family member and under quarantine		Labour accident and occupational illness		illness, non labour accidents, caring for a family member and under quarantine		Labour accident and occupational illness		
	Мъже / Male				Жени / Female				
До 3	306082	2259	495295	1024	341500	2901	535287	1327	Up to 3
От 3 до 19	468862	7551	750710	3310	592801	9896	913748	4563	From 3 to 19
20 и повече	22691	928	30370	161	32360	1401	40575	526	20 and more

ОБЕЦЕТЕНИЯ (БРОЙ, ДНИ) НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПРИ ВРЕМЕННА НЕТРУДОСПОСОБНОСТ ПО ПОЛ И ГРУПИ ВЪЗРАСТ
Compensations (number, days) of ensured persons for temporary incapacity to work by sex and group of age

Групи възраст	2007								Groups age
	Общо заболяване, нетрудови злополуки и т.н.				Трудова злополука и професионално заболяване				
	illness, non labour accidents, caring for a family member and under quarantine				Labour accident and occupational illness				
	Мъже / Male		Жени / Female		Мъже / Male		Жени / Female		
Брой / Number	Дни / Days	Брой / Number	Дни / Days	Брой / Number	Дни / Days	Брой / Number	Дни / Days		
Общо	928767	4941654	1492524	7477773	14370	198953	6240	81331	Total
До 24	51324	195330	72039	375496	738	10165	208	2424	Up to 24
25 - 34	224848	954325	436328	2113877	3145	41846	794	9876	25 - 34
35 - 44	217833	1060734	391153	1777292	3693	51047	1068	13317	35 - 44
45 - 55	224099	1291863	376522	1966784	3977	55751	2155	28368	45 - 55
55 - 64	191654	1294105	210188	1202452	2523	35826	1917	25927	55 - 64
65 и повече	19009	145297	6294	41872	294	4318	98	1419	65 and more
Групи възраст	2008								Groups age
	Общо заболяване, нетрудови злополуки, и т.н.				Трудова злополука и професионално заболяване				
	illness, non labour accidents, caring for a family member and under quarantine				Labour accident and occupational illness				
	Мъже / Male		Жени / Female		Мъже / Male		Жени / Female		
Брой / Number	Дни / Days	Брой / Number	Дни / Days	Брой / Number	Дни / Days	Брой / Number	Дни / Days		
Общо	1120340	6424326	1719435	9192869	19286	182844	8750	90294	Total
До 24	85916	346958	109179	587911	1228	11285	201	1719	Up to 24
25 - 34	254419	1169902	493705	2474675	4238	39215	846	7524	25 - 34
35 - 44	254940	1357480	435036	2130470	5078	48089	1622	14868	35 - 44
45 - 55	276486	1737923	440489	2492507	5033	48071	3327	30796	45 - 55
55 - 64	225494	1625432	233564	1453779	3405	33126	2705	24919	55 - 64
65 и повече	23085	186631	7462	53127	304	3058	49	468	65 and more

Източник: НОИ

Source: NSSI

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Labour accidents

Брой/Number

ГОДИН/ YEAR	Среден списъчен брой на осигурените лица Average number of insured persons	Трудови злополуки /Labour accidents		в т.ч.: трудови злополуки предизвикали/ including labour accidents caused				Загубени календарни дни от трудови злополуки / Lost working days due to labour accidents	
		общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО/ according to Article 55, para 1	смърт / decease		инвалидност / disability		общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО/ according to Article 55, para 1
				общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО/ according to Article 55, para 1	общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО/ according to Article 55, para 1		
2006	2357694	4096	3523	169	128	81	73	260180	216976
2007	2522140	3811	3337	179	149	76	66	238869	208996
2008									

Източник: НОИ

Source: NSSI

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ - 2007 година

Labour accidents - 2007

Брой/Number

Икономически дейности / Economic activities	Среден списъчен брой на осигурените лица / Average number of insured persons	Трудови злополуки / Labour accidents		в т.ч.: трудови злополуки предизвикали /including labour accidents caused				Загубени календарни дни от трудови злополуки / Lost working days due to labour accidents	
		общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО / according to Article 55, para 1	смърт / decease		инвалидност / disability		общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО / according to Article 55, para 1
				общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО / according to Article 55, para 1	общо/total	по чл.55, ал.1 от КСО according to Article 55, para 1		
ОБЩО/TOTAL	2522140	3811	3337	179	149	76	66	238869	208996
АГРАРЕН СЕКТОР/ AGRICULTURE SECTOR	68695	76	72	9	8	3	2	5989	5703
ИНДУСТРИЯ / INDUSTRY	863670	2109	1949	94	80	45	40	136082	123639
УСЛУГИ / SERVICES	1589775	1626	1316	76	61	28	24	96798	79654

Източник: НОИ

Source:
NSSI